

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

תורת ההגה

שנה"ל: תשע"ח

שם המרצה: אופיר קיסר

מסלול/התמחות: לימודי לשון

היקף שעות: 30 שעות

תוכן הקורס

תורת ההגה היא הענף בבלשנות הקרוי פונולוגיה. הפונולוגיה מהווה את הבסיס הראשוני ללימוד שפה. היא עוסקת במערכת הצלילים של הלשון. תופעות מילוניות, דקדוקיות ואף תחביריות, סגנוניות וספרותיות כרוכות לעתים קרובות בהבנת חוקים יסודיים מתחום תורת ההגה, בבחינת החומר והלבנים של השפה. יתר-על-כן, הבנה בתורת ההגה של שפה אחת מצריכה הבנה בתורת ההגה הכללית, וכך ניתן להבין תופעות לשוניות בשאר השפות.

מטרות הקורס

- הכרת מקומה של תורת ההגה בענף הבלשנות (הגישה הסינכרונית והגישה הדיאכרונית)
- הכרת מושגי היסוד של הפונולוגיה העברית
- הכרת מונחים פונטיים, כגון: הברה, הטעמה, בידול, הידמות, נשילה, הפלולוגיה, צרור עיצורים וכו'
- הצגת הבעיות התיאורטיות והמעשיות של העברית בימינו מבחינת תורת ההגה

דרישות הקורס

נוכחות מלאה, השתתפות פעילה בשיעורים ועמידה במבחן מסכם (100%).

הערה: המבחן יכלול את החומר הנלמד בקורס וכן קריאת שני מאמרים.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"נ אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il

אורות ישראל

מכללה אקדמית לחינוך

מייסודן של מכללות מורשת יעקב ואורות ישראל

בס"ד

דרך ההתקשרות עם המרצה: באמצעות המייל: ofirkessar1@gmail.com

ביבליוגרפיה

1. י' בלאו, "על גלגוליה של החלשת הגרוניות כתופעה חיה", לשוננו מה (תשמ"א), עמ' 32-39.
2. י' בלאו, תורת ההגה והצורות, ירושלים תש"ע.
3. ז' בן חיים, תורת ההגה, ירושלים תשי"ט.
4. ג' ברגשטרסר, דקדוק הלשון העברית, מתרגם: מ' בן-אשר, ירושלים תשל"ב.
5. ב"צ פישלר, 'בכ"פ דגושות ורפויות שלא כדין בעברית הישראלית', בתוך: ע' אורנן וב"צ פישלר (עורכים), ספר רוזן, ירושלים תשל"ה, המועצה להנחלת הלשון, עמ' 86-99.
6. ש' מורג, תורת ההגה והצורות של העברית, פונטיקה ופונולוגיה: שיעורי יסוד, ירושלים תשס"ט.
7. א' שורצולד, דקדוק ומציאות בפעל העברי, רמת גן תשמ"א.
8. א' שורצולד, "גישות תיאורטיות קונקרטיות ומופשטות בניתוח בגדכפ"ת - בכ"פ בעברית", לשוננו מ (תשל"ה), עמ' 211-232.
9. ח' רבין, שפות שמיות, ירושלים תשנ"ה.
10. ש' שרביט, תורת ההגה של לשון חכמים, ירושלים תשע"ו.

קמפוס רחובות

רחוב הרב שטיינמן 3
ת"ד 1106, רחובות 76110
טלפון: 08-9485662
פקס: 08-9485686
דוא"ל: sima-c@mor.ac.il

קמפוס אלקנה

אלקנה, ד"ינ אפרים
מיקוד 44814
טלפון: 03-9061301
פקס: 03-9061342
דוא"ל: dekan@orot.ac.il